

Lidé ohrožení suchem, erozí či povodněmi mohou přivítat Politiku krajiny. Aby fungovala, musí nový ministr životního prostředí prosadit její implementační plán

4.11.2025 - | Zelený kruh

Na jednání Vlády byla schválena Politika krajiny, která spojuje přes 38 strategií či plánů pro obnovu naší krajiny a plánování v krajině zjednodušuje. Jejím hlavním cílem je zajistit, aby byla česká krajina funkční a odolná vůči klimatické změně. A také, aby byla místem, kde se lidé dobře žijí i hospodaří, na mnoho generací dopředu. Dle Usnesení vlády musí nový vládní kabinet doplnit konkrétní úkoly formou implementačního plánu do konce března 2026, a dosáhnout tím splnění milníku Národního plánu obnovy.

Společná tisková zpráva Zeleného kruhu, Člověka v tísni, Asociace pro mezinárodní otázky, Hnutí DUHA, WWF, Společnosti pro trvale udržitelný život, Hnutí Brontosaurus, Beleca, Arniky a České společnosti ornitologické

Politika krajiny vznikla v rámci Národního plánu obnovy z „potřeby nastavení strategického přístupu ke krajině a jejím hodnotám“ (1), jak to požaduje i Českou Republikou stále nenaplněná Úmluva Rady Evropy o krajině. Politika krajiny tak s perspektivou roku 2050 přemostňuje desítky dosud připravených a schválených strategií a přitom reaguje na stále zesilující ztrátu biologické rozmanitosti, sucha a povodně. (2)

Do přípravy se zapojilo několik ministerstev a stovka odborníků a odbornic na vodní hospodářství, zemědělství, lesnictví a územní plánování (3). K uvedení Politiky krajiny do života však stále chybí poslední krok (4), který bude mít na odpovědnost nový ministr životního prostředí. Dosud chybějící konkrétní úkoly vyplývající z Politiky krajiny je třeba do konce března 2026 doplnit v jejím implementačním plánu. Součástí implementačního plánu by přitom měla být i kvantifikace u všech indikátorů. Pokud by se to nestalo, naše země se na změnu klimatu bude adaptovat pomaleji, což bude mít výrazné dopady na lidi ohrožené suchem, povodněmi či erozí. Zároveň by Českou republiku čekaly sankce za nenaplnění milníku Národního plánu obnovy, jehož je Politika krajiny součástí. Ty se podle zdroje odhadů pohybují od sto milionů po tři miliardy korun.

Petra Kolínská, ředitelka asociace ekologických organizací Zelený kruh, řekla:

„Politika krajiny může výrazně zjednodušit krajinné plánování, pokud bude včas dopracovaný i její implementační plán. Pro naplnění cílů Politiky krajiny je tedy klíčová dohoda o nastavení konkrétních úkolů, které ji teprve plně uvedou v život.“

Zuzana Lenhartová, ředitelka Hnutí DUHA, uvedla:

„Schválení Politiky krajiny dává naději, že se překleneme přes řadu stávajících problémů v ochraně přírody a krajiny. Abychom toho ale skutečně dosáhli, musí být v jejím implementačním plánu kvantifikované všechny indikátory. Nového ministra životního prostředí tak čeká řada velmi konkrétních a náročných jednání, v kterých musí jako hlava svého rezortu obstát, má-li být Politika krajina skutečně pro naši zemi přínosná.“

Magdalena Davis, vedoucí klimatických programů, Člověk v tísni, řekla:

„Pokud bude Politika krajiny dotažena do konce, může urychlit dosavadní nedostatečnou adaptaci české krajiny na změnu klimatu, obnovit degradující ekosystémy a zlepšit prevenci přírodních katastrof jako jsou sucha a povodně. Obcím a krajům ze zničeného území po povodních v září 2024 by například usnadnila obnovu do lepšího stavu, ostatním by pomohla se lépe připravit na obdobné události v budoucnu.“

Jiří Dlouhý, předseda Společnost pro trvale udržitelný rozvoj, řekl:

„Politikou krajiny plníme po mnoha letech to, k čemu jsme se zavázali přistoupením k Evropské úmluvě o krajině.“

prof. David Storch, Centrum pro teoretická studia Univerzity Karlovy, řekl:

„Volná krajina patří všem a podle toho to vypadá. Proto se už dlouho mluví o urgentní potřebě strategické mezioborové a meziresortní rozvahy, jak s krajinou nakládat. Politika krajiny je krok správným směrem a je třeba pokročit dál. Ve volné krajině mimo chráněná území mizí rozmanitá příroda, krajina se homogenizuje a přestává fungovat. Je třeba strategické mezioborové a meziresortní rozvahy, co s krajinou dál, jinými slovy, je třeba mít politiku krajiny.““

Gita Matlášková, Arnika, doplnila:

„Čelíme rychlým a negativním změnám v přírodě i v krajině, z níž čerpáme životní zdroje a na které jsme existenčně závislí. Tím, že ji oslabujeme, ochuzujeme sebe i příští generace – o rozmanitost druhů i o přirozené ekosystémové funkce, které nám zajišťují zdravé prostředí i udržitelný ekonomický rozvoj. Kvalitní, promyšlená a skutečně naplňovaná Politika krajiny není jen důležitá – je nezbytná pro budoucnost naší společnosti.“

Kontakt:

kancelar@zelenykruh.cz, +420 799 572 435

Poznámky:

(1) Dle bodu [2] Politiky krajiny

(2) Dle Shrnutí pro širokou veřejnost (příloha III Politiky krajiny):

„Současná krajina čelí řadě problémů, zejména ztrátě biologické rozmanitosti, degradaci půdního fondu, omezené schopnosti zadržovat vodu, nárůstu fragmentace a úbytku estetických a kulturních hodnot.“

Politika krajiny je dlouhodobý strategický dokument, který na tyto problémy reaguje. Stanovuje cíle pro krajinu roku 2050 a konkrétní kroky, jak jich společně dosáhnout.

V roce 2050 má být krajina zdravá a odolná vůči klimatickým změnám, ekologicky stabilní, strukturálně pestrá a prostorově propojená, dobře spravovaná s ohledem na místní i celospolečenské potřeby a dostupná pro obyvatele i návštěvníky.“

(3) Dle bodu [24] Politiky krajiny:

„Politika krajiny byla zpracována v letech 2024 a 2025 za účasti dotčených resortů a řady zástupců odborné i širší veřejnosti. Dokument byl v jednotlivých fázích přípravy konzultován s klíčovými

aktéry.“

(4) Body 25 až 68 dokumentu stanovují přes 38 strategií a plánů, které má ambice Politika krajiny integrovat, a v důsledku tak výrazně zjednodušit strategické plánování v krajině.

<https://zelenykruh.cz/lide-ohrozeni-suchem-erozi-ci-povodnemi-mohou-privitat-politiku-krajiny>